

Op 24 juli 2017 stonden de persvoorlichter van de arrondissementsrechtbank en de woordvoester van het Openbaar Ministerie van Duisburg ter beschikking voor de nabestaanden en betrokkenen van de Loveparade catastrofe voor vragen over het procesverloop. Wij hebben de belangrijkste vragen en antwoorden hier nog eens samengevat.

Hoe laat begint een procesdag?

Dat bepaalt de rechtbank. Normaal begint een procesdag tussen 9.30 uur en 10.30 uur. Bij de processtart moet gerekend worden op veel drukte. Daarom moeten betrokkenen bij de procedure, maar ook toeschouwers één tot twee uur voor die tijd aanwezig zijn. Er vinden toegangscontroles plaats. Civiele partijen worden met hun dagvaarding voor de termijn schriftelijk geïnformeerd over het tijdstip van het procesbegin.

Heb ik als civiele partij een gegarandeerde zitplaats?

Ja. Iedere civiele partij heeft een zitplaats voor zichzelf en evt. voor zijn/haar advocaat. De plaats wordt ook vrijgehouden, als men als civiele partij op een of meerdere dagen niet komt.

Als ik als civiele partij een familielid meebreng naar het proces, heeft hij/zij dan recht op een zitplaats?

Nee, hij of zij is dan deel van het publiek en krijgt alleen een zitplaats als deze beschikbaar is.

Krijg ik als civiele partij uit het buitenland een tolk?

Civiele partijen, die de Duitse taal niet machtig zijn, kunnen bij de rechtbank aanvragen dat er voor de tijd van de hoofdprocedure een tolk voor hen besteld wordt. De bijzonderheden moeten civiele partijen – evt. via hun advocaten – met de rechtbank regelen.

Welke rechten heb ik als civiele partij?

Civiele partijen hebben voor elke procesdag een recht van aanwezigheid. In het kader van de procesvoering kunnen ze ook vragen en bewijsaanvragen stellen. Als het proces beëindigd wordt met een vonnis, waarmee de civiele partijen niet tevreden zijn, hebben zij het recht daartegen appèl aan te tekenen. Dit geldt echter slechts beperkt. Civiele partijen kunnen hun appèl niet steunen op het feit dat bij een veroordeling een zwaardere straf opgelegd moet worden en zij kunnen alleen in zoverre appèl aantekenen, voor zover het hun positie als civiele partij betreft.

Kan ik als civiele partij getuigen oproepen?

Civiele partijen kunnen de toelating van bewijsstukken verlangen. Hierbij hoort ook dat zij kunnen verlangen voor bepaalde feiten getuigen te horen. De rechtbank beslist over de aanvraag.

Mag ik als civiele partij getuigen ondervragen?

In het kader van de procesvoering hebben behalve de rechtbank, de officier van justitie en de verdedigers de civiele partijen in principe het recht vragen aan getuigen te stellen. In de concrete zittingsituatie kan alleen diegene vragen stellen, aan wie de voorzittende rechter het vragenrecht gegeven heeft.

Wie draagt de reiskosten van de civiele partijen die ontstaan?

Dat moet men in ieder geval van tevoren ophelderen met de rechtbank.

Voor het geval dat aan het einde na een vonnis appèl aangetekend wordt: wie beslist daarover?

Het appèl is de herziening. Daarover beslist het Federale Gerechtshof in Karlsruhe.

Krijg ik als getuige uit het buitenland een tolk?

Getuigen uit het buitenland krijgen alleen een tolk tijdens hun verhoor door de rechtbank.

Hebben proceswaarnemers/bezoekers uit het buitenland aanspraak op een tolk?

Nee.

Kan men van te voren horen, welke de telkens relevante dagen voor het proces zijn?

Voor de rechtbank is elke zittingsdag belangrijk. Wanneer bepaalde getuigen gehoord worden, ligt alleen aan de planning van de rechtbank.

Hoe lang gaat het proces duren?

Dat kan men niet voorspellen. De rechters willen drie dagen per week behandelen. Maar er moeten ook onderbrekingstijden voor de procesbetrokkenen ingepland worden.

Wat gebeurt er, als het proces in juli 2020 nog niet afgesloten is?

Dan treedt de absolute verjaring in en er volgt een vonnis dat alleen de verjaring vaststelt.

Treedt de absolute verjaring ook in, als er daarvoor een vonnis is, maar er een beroep in cassatie ingesteld wordt?

Nee. Als er voor de intreding van de verjaring een vonnis uitgesproken is, kan er geen verjaring meer intreden. De cassatieprocedure wordt dan in ieder geval uitgevoerd.

Kan ik civielrechtelijke aanspraken, zoals schadevergoeding ook in het strafproces claimen?

Dat is in bepaalde omstandigheden mogelijk („samengevoegde eisen“). Hiervoor moet men zich door zijn advocaat laten adviseren.

Waarom werden de toenmalige burgemeester Adolf Sauerland en de bedrijfsleider van Lopavent GmbH, Rainer Schaller, niet aangeklaagd?

Omdat de met veel kosten uitgevoerde onderzoeken, in het verloop waarvan vooral ook de rol van de toenmalige burgemeester en van de bedrijfsleider van Lopavent GmbH intensief onderzocht werd, geen aanknopingspunten gebracht hebben, dat deze op een manier betrokken waren bij de details van de planning, vergunning en de uitvoering van het evenement, dat hen in strafrechtelijke zin een verwijt van schuld gemaakt kon worden.

Kan er opnieuw een aanklacht ingediend worden, als in de loop van het proces zou blijken dat er andere verantwoordelijken zijn?

Nee, omdat in zoverre de verjaring van de strafvervolging al ingetreden is.

Waarom hebben de tien aangeklaagden 24 verdedigers?

Bij een proces, dat zo lang duurt, moet een effectieve verdediging altijd gegarandeerd zijn. Tijdens de te verwachten lange procesduur kan het gebeuren dat een advocaat verhinderd is. Als er voor een aangeklaagde geen verdediger aanwezig is, kan er niet behandeld worden. Om die reden moeten er meer verdedigers aangesteld worden.

Worden alle 3400 getuigen voor de rechtbank verhoord?

De rechtbank heeft alle getuigenverklaringen. De rechtbank beslist eerst over het getuigenverhoor. In aansluiting daarop hebben de procesbetrokkenen de mogelijkheid het toelaten van bewijzen te verlangen, zie boven.

Wie betaalt de kosten van de civiele partijen die ontstaan?

Dat beslist de rechtbank aan het einde van het proces. In het geval van een veroordeling van de aangeklaagden bepaalt de procesvoering dat in principe de aangeklaagden de kosten van het proces dragen. Dat omvat volgens de wet in principe ook de kosten van de civiele partijen. Als de aangeklaagden vrijgesproken worden of als het proces wegens verjaring gestopt wordt, moeten de civiele partijen, die geen rechtsbijstand krijgen, er rekening mee houden dat zij hun kosten zelf moeten dragen. De kostenproblematiek moet absoluut voor het begin van de hoofdverhandeling besproken worden met de eigen advocaat.

Kan het Openbaar Ministerie voorkomen dat het proces door de verdediging vertraagd wordt, zodat de absolute verjaring intreedt?

De rechtbank beslist erover, wanneer de bewijsopname gesloten wordt. Het Openbaar Ministerie zal echter – in het kader van hun gerechtelijke mogelijkheden – aansturen op een vlotte voortgang van het proces.

Kan ik mij ook tot het Europese Gerechtshof wenden?

Hiervoor moet de gerechtelijke weg in Duitsland eerst uitgeput zijn.

Waar vindt het proces plaats?

In het Congress Center Ost bij de Messehallen in Düsseldorf.

Hoe groot is de ruimte?

Er zal plaats zijn voor circa 500 personen.

Kan men de ruimte van te voren bekijken?

Er zal vooraf een bezichtigingsdatum voor betrokkenen bij het proces zijn, dus ook voor alle civiele partijen.

Heb ik als civiele partij een advocaat nodig?

Nee.

Is er een uiterste termijn om civiele partij te worden?

Nee, theoretisch is dat ook nog tijdens het proces mogelijk. Een zekere tijd van te voren is uiteraard wel aan te bevelen.

Betaalt mijn rechtsbijstandverzekering mijn kosten?

Hierover moet men individueel informeren bij zijn verzekering.

Kan ik rechtsbijstand aanvragen?

In principe kan ook een civiele partij rechtsbijstand krijgen. Hiervoor moet er bij de rechtbank een formulier ingediend worden dat opgaven bevat over de persoonlijke economische situatie. Of er

voorwaarden voor de inwilliging van rechtsbijstand zijn, controleert de rechtbank in elk afzonderlijk geval.

Wat gebeurt er, als ik als getuige benoemd wordt, maar op basis van de psychische gevolgen van de gebeurtenissen tijdens de Loveparade niet in staat ben in een ruimte met veel mensen te zijn?

Dat moet men absoluut op tijd aan de rechtbank mededelen. De rechtbank zoekt dan naar oplossingen om de gezondheid van de getuige te beschermen.

Welke toegangscontroles zullen er zijn?

Vergelijkbaar met de controles op een vliegveld. Hierover zal er nog een mededeling van de rechtbank komen. Er is ook mededeling voor welke voorwerpen meegenomen mogen worden in de rechtszaal.

Hoeveel plaatsen zijn er in de zaal?

Er zijn in totaal rond de 500 plaatsen, daarvan zijn er rond de 50 gepland voor de aangeklaagden en hun verdedigers en rond de 100 voor civiele partijen en hun verdedigers. De rest is beschikbaar voor het publiek en de pers. Een bepaald aantal plaatsen wordt vermoedelijk voorbehouden voor geaccrediteerde journalisten. Het exacte aantal persplaatsen is nog niet bekend gemaakt.

Zullen er beschermde ruimten zijn?

Ja, voor de civiele partijen, gewonden en nabestaanden zal er een ruimte beschikbaar gesteld worden, waar men zich terug kan trekken.